

HOMILIA EN LA MISSA DE LA NIT DE NADAL

En les vigílies d'aquest Nadal, el Papa ens ha sorprès amb una bonica carta apostòlica, molt breu i entranyable, sobre el significat i el valor del pessebre. Es titula *Admirabile Signum* i ens l'ha enviada per "encoratjar la bella tradició de les nostres famílies que en els dies previs al Nadal preparen el pessebre" i per compartir el seu desig que "aquesta pràctica mai no s'afebleixi", al contrari, "allí on hagués caigut en desús, sigui descoberta de nou i revitalitzada" (AS 1).

Aquesta senzilla, bella i profunda reflexió papal em mou a predicar-vos els evangelis de totes aquestes festes de Nadal a partir dels elements i els personatges del pessebre tal com el Papa els glossa.

Ahir, a la missa del gall vaig comentar: "el cel estrellat en la foscor i el silenci de la nit"; "els paisatges, especialment les ruïnes de cases i palaus antics"; també vaig dir una paraula sobre "les muntanyes, els rierols, les ovelles i els pastors" que avui vull repetir a propòsit de "l'estrella i els àngels".

Avui, en aquesta missa solemne de Nadal, comento també "els captaires" i "totes les altres figures que no tenen cap relació amb els relats evangèlics". Reservo Josep i Jesús per al diumenge vinent. Maria per al dia de Cap d'Any. I els reis mags, per al dia de l'Epifania.

Quina emoció hauria d'acompanyar-nos mentre col·loquem en el pessebre les muntanyes, els rierols, les ovelles i els pastors! D'aquesta manera recordem, tal com havien anunciat els profetes, que tota la creació participa de la festa de la vinguda del Messies. Els àngels i l'estrella són el senyal que també nosaltres estem cridats a posar-nos en camí per a arribar a la cova i adorar el Senyor.

«Arribem-nos a Betlem a veure això que ha passat i que el Senyor ens ha fet saber» (Lc 2,15), diuen els pastors després de l'anunci fet pels àngels. És un ensenyament molt bell que es mostra en la senzillesa de la descripció. A diferència de tanta gent que pretén fer altres mil coses, els pastors es converteixen en els primers testimonis de l'essencial, és a dir, de la salvació que se'ls ofereix. Són els més humils i els més pobres els qui saben acollir l'esdeveniment de l'encarnació. A Déu que ve a la nostra trobada en el Nen Jesús, els pastors responen posant-se en camí cap a Ell, per a una trobada d'amor i d'agradable sorpresa. Aquesta trobada entre Déu i els seus fills, gràcies a Jesús, és el que dona vida precisament a la nostra

religió i constitueix la seva singular bellesa, i resplendeix d'una manera particular en el pessebre.

Quin gran contrast entre els habitants de Betlem que tanquen les portes a la visita i els pastors que cerquen il·lusionats “un infant faixat amb bolquers i posat en una menjadora”. Podríem dir que el pessebre ens representa les dues grans actituds vitals davant el misteri de la vida: la indiferència, paradoxalment disfressada de brogit i d'hiperactivitat; i la curiositat, sorprenentment centrada en la contemplació silenciosa.

Els habitants de betlem estan enfeïnats i atabalats pel gran nombre de visitants i per les oportunitats econòmiques que els procura. Els pastors, en canvi, dormen al ras vetllant pels ramats. Els homes i les dones d'avui que no som capaços d'aturar-nos i de vetllar al ras, de cercar en l'evangeli, despullats d'*aprioris* i de claus d'interpretació humanes, no podem trobar el sentit de la vida, no podem descobrir que Déu ens ha visitat en la història de Jesús. És impossible que com els pastors, a partir de petits o grans signes, ens apropem a l'evangeli i ens deixem il·luminar per la bellesa del misteri d'un Déu fet home en la pobresa de Betlem, en l'anonimat de Natzaret, en el desconcert de Galilea i en l'escàndol de Jerusalem i en el desbordament d'Emmaús.

Tenim el costum de posar en els nostres pessebres moltes figures simbòliques, sobretot les de captaires i de gent que no coneixen una altra abundància que la del cor. Ells també són a prop del Nen Jesús per dret propi, sense que ningú pugui foragitar-los o allunyar-los d'un bressol tan improvisat que els pobres al seu voltant no desentonen en absolut. De fet, els pobres són els privilegiats d'aquest misteri i, sovint, aquells que són més capaços de reconèixer la presència de Déu enmig nostre.

Els pobres i els senzills en el Naixement recorden que Déu es fa home per a aquells que més senten la necessitat del seu amor i demanen la seva proximitat. Jesús, «mans i humil de cor» (Mt 11,29), va néixer pobre, va portar una vida senzilla per a ensenyar-nos a comprendre l'essencial i a viure d'això. Des del pessebre emergeix clarament el missatge que no podem deixar-nos enganyar per la riquesa i per tantes propostes efímeres de felicitat. El palau d'Herodes és al fons, tancat, sord a l'anunci d'alegria. En néixer en el pessebre, Déu mateix inicia l'única revolució veritable que dona esperança i dignitat als desheretats, als marginats: la revolució de l'amor, la revolució de la tendresa. Des del pessebre, Jesús proclama, amb

humil poder, la crida a compartir amb els últims el camí cap a un món més humà i fratern, on ningú no en sigui exclòs ni marginat.

Amb freqüència als infants —però també als adults!— els encanta afegir altres figures al pessebre que semblen no tenir cap relació amb els relats evangèlics. I, no obstant això, aquesta imaginació pretén expressar que en aquest nou món inaugurat per Jesús hi ha espai per a tot el que és humà i per a tota criatura. Del pastor al ferrer, del forner als músics, de les dones que porten gerres d'aigua als nens que juguen..., tot això representa la santedat quotidiana, l'alegria de fer de manera extraordinària les coses de cada dia, quan Jesús comparteix amb nosaltres la seva vida divina.

Aquest dia de Nadal, abans de seure a taula amb tots els que estimem, mirem les figures del pessebre i pensem a qui ens assemblem. Als pastors, als captaires que cerquen, que es troben a gust amb Jesús? A la bona gent que viu la quotidianitat segons l'evangeli perquè se senten protagonistes humils de la història que va començar aquell primer Nadal? Als habitants del palau d'Herodes que viuen en la disbauxa i pendents del plaer? Als atabalats habitants de Betlem que viuen pendents de treballar i fer calerons, indiferents a la vida nova que ens porta aquest Salvador humil nascut enmig d'ells?

Avui, davant del pessebre, mirant l'infant deixem-nos tocar el cor i esdevinguem pastors i pobres.

Solsona, 24 de desembre de 2019

